

สระน้ำเก่าแก่ขนาดใหญ่ หน้าอุโบสถวัดลาดสิงห์

วัดลาดสิงห์

โดย ลำพู เดชาวิชิตเลิศ*

หลวงพ่อมุ่ยลิ้นนาม

ทำอินทรีชีวิต

วัฒนธรรมร่วมใจ

หลวงพ่อดำศักดิ์สิทธิ์

แหล่งผลิตเกษตรกรรม

ธารน้ำใส "บึงระหาร"

อำเภอสามชุก มีประวัติจารึกไว้ว่า เคยเป็นดินแดนที่มีความยิ่งใหญ่ในอดีต ในฐานะที่เป็นเสมือนเมืองท่าที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี เพราะตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำท่าจีน เคยเป็นแหล่งอารยธรรมเก่าแก่มาแต่โบราณ จึงยังมีร่องรอยโบราณสถานที่สำคัญปรากฏอยู่ เช่น **เนินทางพระ** หรือ**ดอนทางพระ** อยู่ในเขตตำบลบ้านสระ

โนบริเวณนี้ถูกขุดพบเทวรูป พระพุทธรูป และลวดลายปูนปั้นจำนวนมาก นักโบราณคดีสามารถกำหนดอายุได้ว่า โบราณสถานแห่งนี้ตั้งอยู่ในอาณาจักรทวารวดีระหว่างพุทธศตวรรษที่ ๑๖-๑๘ นอกจากนี้ ในตำบลบ้านสระยังมีสถานที่สำคัญที่เป็นเอกลักษณ์ของอำเภอสามชุกอีกแห่งหนึ่ง ดังที่ปรากฏในคำขวัญก็คือ **หลวงพ่อดำ วัดลาดสิงห์**

*นักวิชาการศาสนา ๖๖ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสุพรรณบุรี

หอสดมณต์

ศาลาการเปรียญ

วัดลาดสิงห์ เป็นวัดเก่าแก่ ตั้งอยู่หมู่ ๕ ตำบล บ้านสระ อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ห่างจาก อำเภอสามชุก และพระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์ อำเภอ ดอนเจดีย์ ประมาณด้านละ ๗ กิโลเมตร ตามทำเนียบวัด

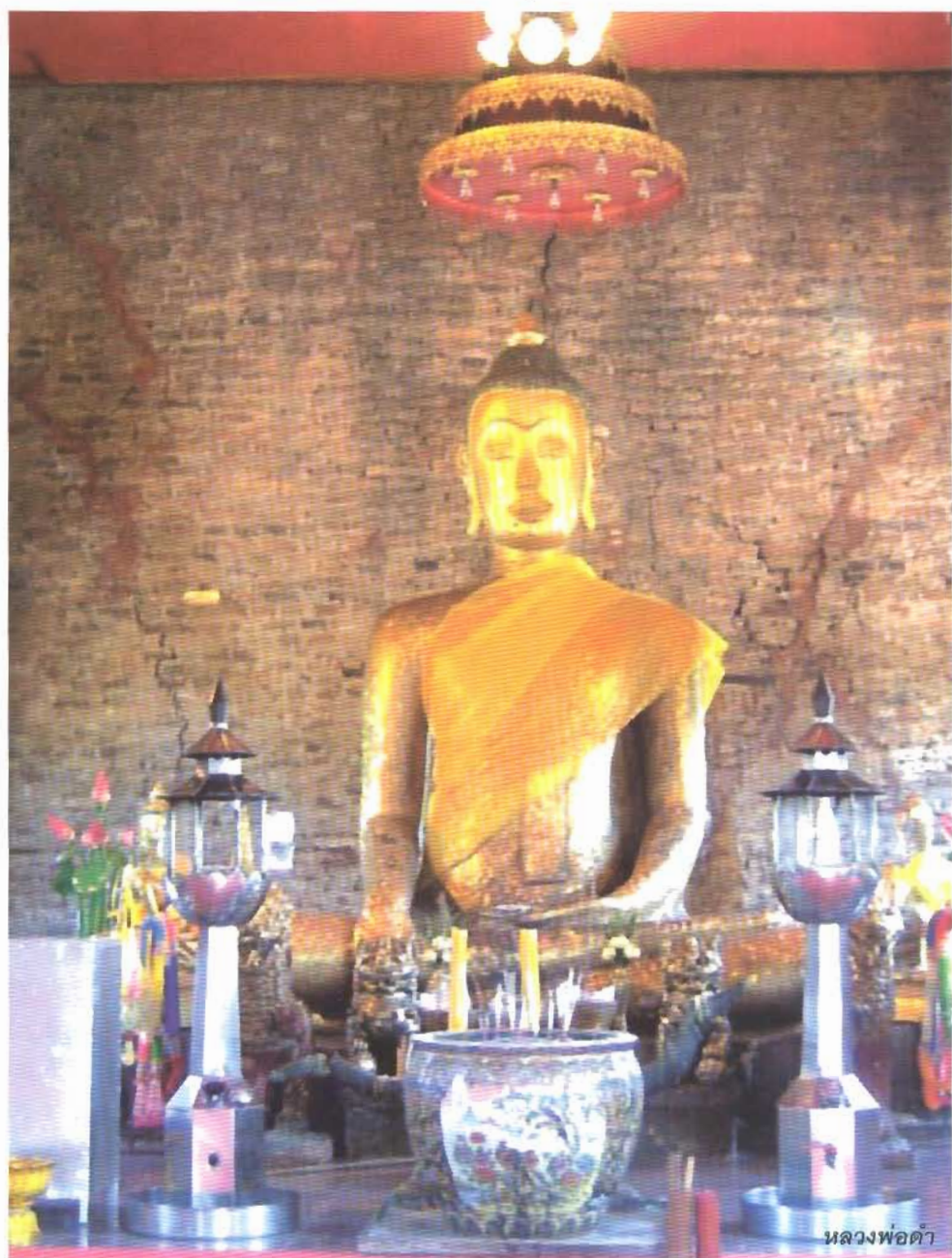

แหล่งเรียนรู้ด้านพืชสมุนไพรในบริเวณวัด

และโบราณสถานจังหวัดสุพรรณบุรีระบุว่า วัดลาดสิงห์ ตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๐๐๙ อยู่ในสมัยกรุงศรีอยุธยา รวมระยะเวลา ที่นับจากปีที่ตั้งวัดแล้ว เป็นเวลาถึง ๕๓๔ ปี

ตามตำนานของวัดได้กล่าวไว้ว่า หลังจากที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงกระทำยุทธหัตถีมีชัยต่อพระมหาอุปราชาเมื่อ พ.ศ. ๒๑๓๕ และทราบข่าวพระสุพรรณกัลยา พระพี่นางที่เป็นองค์ประกัน อยู่ที่กรุงหงสาวดี ถูกประหารชีวิตด้วยพระแสงดาบของพระเจ้านันทบุเรง เป็นการล้างแค้น ที่พระมหาอุปราชาสั่งพระชนมด้วยพระแสงของ้าวของ พระองค์ สมเด็จพระนเรศวรมหาราชจึงเสด็จมาบูรณะ ปฏิสังขรณ์วัดลาดสิงห์ เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล แด่พระสุพรรณกัลยา และได้ยกฐานะวัดลาดสิงห์เป็น พระอารามหลวงในสมัยนั้น

จากคำเล่าขานของคนเก่าแก่ในหมู่บ้านเล่าว่า เดิมวัดลาดสิงห์มีชื่อว่า **วัดราชสิงห์** ซึ่งหมายความว่า สิงห์ของพระราชฯ ต่อมาเรียกเพี้ยนเป็นวัดลาดสิงห์มา เป็น เวลาช้านาน และมีเรื่องเล่าสืบต่อกันมาว่าสถานที่บริเวณ วัดลาดสิงห์นี้ เคยเป็นที่พักทัพของสมเด็จพระนเรศวร มหาราช ซึ่งแต่เดิมภายหลังบริเวณวัดมีสระน้ำรายรอบ เป็นจำนวนมาก (ปัจจุบันได้ทำการถมที่ดินไปมากเพื่อเพิ่ม พื้นที่ใช้สอย) ในการเดินทัพมาครั้งนั้น ได้มีพนักงาน กองเสบียงอาหารเดินทางติดตามมาด้วย ส่วนมากเป็น ชาวลาวเวียงจันทร์ ปัจจุบันนี้ยังมีอาศัยอยู่ด้านตะวันตก ของวัด มีชื่อเรียกว่า "หมู่บ้านลาว" คำบอกเล่าครั้งสุดท้าย ที่เล่าสืบต่อกันมาหลายชั่วอายุคนนั้นเป็นของนางจัน พลายระหาร อายุ ๙๖ ปี ซึ่งเป็นลูกหลานชาวเวียงจันทร์ โดยกำเนิดปัจจุบันเสียชีวิตไปแล้ว

หลวงพ่อดำ

ภายในอุโบสถมีพระพุทธรูปหินทราย หน้าตักกว้างประมาณ ๖ ศอก ชาวบ้านเรียก “หลวงพ่อดำ” (เรียกตามพระนามของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช คือพระองค์ดำ) มีลักษณะเป็นพระพุทธรูปแบบอูทอง คือพักตร์รูปเหลี่ยม ขนดกกันดูคล้ายรูปปิกกา โขษฐ์หนา นลาฏกว้าง มีขอบไชศก เม็ดศกเล็ก รัศมีรูปดอกบัวตูม ประทับขัดสมาธิราบ คือประทับนั่งขัดพระเพลา โดยเห็นฝ่าพระบาทหงายขึ้น

เพียงข้างเดียว) พระหัตถ์แดงปางมารวิชัย คือพระหัตถ์ซ้ายวางหงายที่หน้าเพลา (หน้าตัก) พระหัตถ์ขวาวางพาดที่ขงฆ์ (เข่า) ทรงครองจีวรเฉียง ชายจีวร (สังฆาฏี) เป็นแผ่นใหญ่ปลายตัดตรง “หลวงพ่อดำ” ถือเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ประจำวัดลาดสิงห์ เป็นที่เคารพเลื่อมใสของพุทธศาสนิกชนทั้งในจังหวัดสุพรรณบุรี และประชาชนทั่วไปจำนวนมาก

สถานที่สำคัญภายในวัด

ใบเสมา

๑. อุโบสถ เป็นอาคารรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ด้านนอกมีใบเสมาหินทรายอยู่ตามทิศต่างๆ เป็นใบเสมาแบบเรียบ ไม่มีลวดลาย ด้านนอกสุดมีกำแพงแก้วก่อล้อมรอบ มีทางเข้าเฉพาะด้านหน้าโดยเป็นกำแพงแก้วเดิมที่ยังไม่มีการบูรณะซ่อมแซม ภายนอกกำแพงแก้วมีเนินดินปนอิฐขนาดใหญ่ สันนิษฐานว่า อาจเป็นเจดีย์ตั้งอยู่ แต่มีเพียง

ฐานล่างที่พังทลายจนไม่ทราบรูปทรง ด้านบนมีชั้นส่วนพระพุทธรูปหินทรายขาว พระเพลาแตกหักวางกองอยู่ จากรูปแบบศิลปกรรมที่ปรากฏเป็นศิลปกรรมสมัยอยุธยา ด้านหน้าอุโบสถมีสระน้ำเก่าแก่ขนาดใหญ่ ซึ่งมีเรื่องชาวบ้านเชื่อและเล่าสืบทอดกันมาว่า ในสระน้ำนี้มีพระสังฆาใหญ่อยู่ภายใต้สระ และมีคำจารึกอยู่บนระฆังใบนั้นด้วย

เนินดินปนอิฐขนาดใหญ่ อยู่ด้านหลังอุโบสถ

สระน้ำเก่าแก่ขนาดใหญ่หน้าอุโบสถ

**๒. พระบรมรูปสมเด็จพระนเรศวรมหาราช
สมเด็จพระเอกาทศรถและพระสุพรรณภักยา***

พระครูศาสนกิจจาภรณ์ เจ้าคณะตำบลบ้านสระ
ต้นเือก) เจ้าอาวาสวัดลาดสิงห์บุรีปัจจุบัน ได้ร่วมกับ
ครุฑสาธิตชนคนไทยทั้งจังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัด
พิษณุโลก อันเป็นถิ่นพระราชสมภพของทั้งสามพระองค์
ร่วมกันก่อสร้างพระบรมรูปจำลองขนาดเท่าองค์จริงของ
สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระเอกาทศรถ และ

พระสุพรรณภักยาขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๖ เพื่อเทิดพระเกียรติ
และเผยแพร่พระเกียรติคุณในด้านความเสียสละ
ความกล้าหาญ ความรักชาติรักแผ่นดิน มีช้างจากกรม
ศิลปากรเป็นผู้ควบคุมให้คำปรึกษา และประกอบพิธี
วางศิลาฤกษ์พระแท่นที่ประดิษฐานพระบรมรูป เมื่อวันที่
๒๒ ธันวาคม ๒๕๓๖ มีนายอำนาจ ยอดเพชร ผู้ว่าราชการ
จังหวัดสุพรรณบุรีในสมัยนั้นเป็นประธานในพิธี

*สมเด็จพระมหารัชมหาราชธิราช และพระวิสุทธิกษัตริย์ ซึ่งทั้งสองพระองค์มีพระราชโอรส พระราชธิดา ด้วยกันคือ
๑. **พระสุพรรณภักยา** ประสูติในปี พ.ศ. ๒๐๙๓ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๑๑๒ ขณะมีพระชนมายุ ๑๙ พรรษา ถูกฉวยไปเป็นมเหสี
ของพระเจ้าหงสาวดีบุเรงนอง เพื่อแลกตัวพระองค์คำ (สมเด็จพระนเรศวรมหาราช) กลับมาช่วยราชการในกรุงศรีอยุธยา
๒. **สมเด็จพระนเรศวรมหาราช** (พระองค์คำ) ประสูติในปี พ.ศ. ๒๐๙๔ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๑๐๖ ขณะมีพระชนมายุได้ ๘ พรรษา
พระเจ้าหงสาวดีบุเรงนองขอไปเป็นพระราชนัดดาบุญธรรม ซึ่งความจริงก็คือขอไปเป็นตัวจ่านา หรือตัวประกันเพื่อไม่ให้สมเด็จพระมหา
ธรรมราชาธิราชคิดร้ายต่อหงสาวดี
๓. **สมเด็จพระเอกาทศรถ** (พระองค์ขาว) ประสูติราวปี พ.ศ. ๒๑๐๑ ซึ่งต่อมาได้เป็นกษัตริย์เสวยราชย์สืบต่อจากสมเด็จพระ
นเรศวรมหาราช

๓. พุทธเจดีย์ พระพุทธนเรศวรเมตตา พระพุทธรูปปางมารวิชัย

พระพุทธรูปปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง ๑๐๙ นิ้ว สร้างขึ้นเพื่อถวายเป็นอนุสรณ์แด่สมเด็จพระนเรศวรมหาราช และสมเด็จพระเอกาทศรถ **พระพุทธรูปปางมารวิชัย** เป็นพระพุทธรูปยืนปางประทานพร (ทรงเครื่อง) สร้างถวายเป็นอนุสรณ์แด่พระสุพรรณกัลยา โดยพิธีบวงสรวงและวางศิลาฤกษ์พระพุทธรูป ทั้ง ๒ องค์ จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ และทำพิธีฉลองเมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๖ เจดีย์ เป็นเจดีย์ทรง ๘ เหลี่ยม ลักษณะเช่นเดียวกับเจดีย์ยุทธหัตถี ขนาดฐานกว้าง ๗.๑๐ เมตร สูง ๑๒.๕๐ เมตร ทำพิธีวางศิลาฤกษ์เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ภายในบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ซึ่งได้รับพระราชทานจากสมเด็จพระสังฆราช

สกลมหาสังฆปริณายก เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๖ และได้พระราชทานนามเจดีย์นี้ว่า พุทธเจดีย์ มีพิธีสมโภชพุทธเจดีย์ และบรรจุพระบรมสารีริกธาตุเมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๖

๔. อาคารพระสุพรรณกัลยา

เป็นอาคารทรงไทยประยุกต์ ใช้ในการประกอบศาสนพิธีต่างๆ ใช้ในการเรียนปริยัติธรรม และการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ สำหรับพระภิกษุ สามเณร มีการออกแบบตกแต่งสถานที่ และบริเวณโดยรอบอย่างสวยงาม เหมาะสำหรับการปฏิบัติธรรม

ปัจจุบันวัดลาดสิงห์เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ และสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี มีชาวสุพรรณบุรี และประชาชนทั่วไปจำนวนมาก เดินทางมากราบนมัสการหลวงพ่อดำ และถวาย

สักการะพระบรมรูปสมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระเอกาทศรถ และพระสุพรรณกัลยา ที่วัดลาดสิงห์อย่างไม่ขาดสาย.